

Samenvatting UPLG-maatregelpakketten

11 juni 2024, Definitieve versie op basis van besluit Ministerraad dd. 7 juni 2024 en

Contact: gga-lg@provincie-utrecht.nl

1. Inleiding

Doel van deze notitie en leeswijzer

Op 5 juli 2023 diende Utrecht – tegelijk met het concept Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) zes maatregelpakketten in concept in bij het Rijk. Deze maatregelpakketten zijn bedoeld om voor de eerste paar jaar rijksmiddelen te ontvangen voor de uitvoering van het UPLG. De pakketten bevatten maatregelen die voldoende kansrijk zijn om op korte termijn uit te voeren en die bijdragen aan de UPLG-opgaven (bijdragen aan het beoogde doelbereik). Nadat alle provincies juli 2023 de maatregelpakketten in concept hebben ingediend, heeft het Rijk ze laten toetsen door WEcR (Wageningen Economic Research). Het uiteindelijke besluit van het Rijk dd. 7 juni 2024 is in sterke mate gebaseerd op deze toetsing.

Deze notitie omvat een samenvatting van de zes UPLG-maatregelpakketten met daarin verwerkt de uitkomsten van het toetsingsproces door het Rijk en de besluitvorming daarover in de Ministerraad van 7 juni 2024. In paragraaf 2 geven we allereerst een totaaloverzicht, in de paragrafen daarna een verdere toelichting per maatregelpakket. In de tekst gebruiken we regelmatig het woord ‘transitiefonds’. Hiermee bedoelen we de eerste tranche rijksmiddelen vanuit het NPLG die gekoppeld is aan de begroting van het ministerie van LNV (nu het ministerie van LNVN). Het transitiefonds zelf is door het Hoofdlijnenakkoord komen te vervallen (16 mei 2024).

Toetsing en besluitvorming Rijk

De toetsing door WEcR heeft in twee stappen plaats gevonden: de toetsing van het eerste deel van de maatregelen is op 16 januari 2024 vrijgegeven. De toetsing van het tweede deel van de maatregelen is 8 maart 2024 vrijgegeven. De eerste toetsing (WEcR-2) is de basis geweest voor de LNV-begrotingswijziging van €1,28 miljard waartoe de Tweede Kamer februari 2024 heeft besloten.

Een groot deel van de Utrechtse maatregelpakketten is meegenomen bij de eerste toetsingsronde. Per maatregelpakket zijn door WEcR voorstellen voor verbetering gedaan op basis waarvan de maatregelpakketten zijn aangepast. De aangepaste UPLG-maatregelpakketten zijn voor een definitieve beoordeling op 26 maart 2024 aangeboden aan het Rijk (deadline voor indienen was 1 april 2024). Een toetsteam van het Rijk heeft in april-mei opnieuw de maatregelpakketten getoetst en op basis daarvan een advies opgesteld voor de Ministerraad. Op 7 juni heeft in de vergadering van de Ministerraad besluitvorming over de maatregelpakketten plaatsgevonden. Voor de maatregelpakketten die onder WEcR-1 vallen is die besluitvorming definitief, want deze vallen onder de 1,28 miljard waar de Tweede en Eerste kamer al over besloten hebben. Voor de maatregelpakketten die onder WEcR-2 vallen is nog besluitvorming nodig in de Tweede en Eerste kamer. Dit gaat om een totaalbedrag voor alle provincies samen van €434 miljoen. De besluitvorming hierover verloopt via de LNV-Voorjaarsnota en wordt verwacht rondom de zomer 2024. De verdere administratieve afhandeling na besluitvorming vindt plaats via een zogenaamde SPUK-aanvraag (Specifieke Uitkering).

De zes UPLG-maatregelpakketten die juli 2023 in concept en 26 maart 2024 in verbeterde versie bij het Rijk zijn ingediend, zijn de volgende:

- Maatregelpakket 1. Groenblauwe linten en scheggen en boerensloten
- Maatregelpakket 2. Veenweiden
- Maatregelpakket 3. Landbouw
- Maatregelpakket 4. Overgangszones N2000-gebieden
- Maatregelpakket 5. Heuvelrug en flanken
- Maatregelpakket 6. Beekdalen

Tijdelijk proces maatregelpakketten

De tijdelijk van de maatregelpakketten vanaf het eerste moment van indienen tot en met de definitieve besluitvorming bij het Rijk is op basis van voorgaande als volgt samen te vatten:

<i>Tijdelijk proces UPLG-maatregelpakketten</i>	
Juli 2023	Indieningconcept UPLG-maatregelpakketten
Jan-Feb 2024	Appreciatie WEcR-1 en WEcR-2 vrijgegeven
15 februari 2024	Besluit Tweede Kamer over WEcR-1 middelen in LNV-begroting (€1,28 miljard)
1 april 2024	Indiening verbeterde versies UPLG-maatregelpakketten (exacte datum 26-3-2024)
April-mei 2024	Toetsing door LNV (alleen WEcR-1 en WEcR-2 maatregelen met positieve appreciatie)
Juni 2024	Besluit Ministerraad op basis van toetsingsproces LNV
Zomer 2024	Te verwachten besluit in Tweede en Eerste Kamer over de LNV-Voorjaarsnota waarin de middelen zijn opgenomen voor de WEcR-2 maatregelen

2. Totaaloverzicht

Op basis van het besluit in de Ministerraad op 7 juni 2024 is in onderstaande tabel per UPLG-maatregelpakket een overzicht gegeven van de geraamde kosten zoals tijdens het toetsingsproces met het Rijk op dd. 3 mei 2024 als uiteindelijke kostenraming is aangegeven. De kostenraming is in de tabel vervolgens uitgesplitst in een raming voor maatregelen die i) positief geapprecieerd zijn in WEcR-1; ii) positief geapprecieerd zijn in WEcR-2. De laatste kolom bevat de raming voor maatregelen die niet positief geapprecieerd zijn in WEcR-1/2 of maatregelen die 'nieuw' zijn ingediend t.o.v. hetgeen ingediend in juli 2023 en dus ook geen positieve beoordeling hebben gekregen.

Voor de positief geapprecieerde UPLG-maatregelen in WEcR-1 is door het Rijk eerder indicatief € 284 miljoen incl. btw gereserveerd, en voor de positief geapprecieerde UPLG-maatregelen in WEcR-2 is dit indicatief € 30 miljoen incl. btw. Het Rijk refereert naar deze indicatieve bedragen als 'het plafond'.

In de toetsing door LNV april-mei 2024 zijn alleen de positief geapprecieerde UPLG-maatregelen uit zowel WEcR-1 als WEcR-2 getoetst. De resultaten uit deze toetsing is per brief van de minister bevestigd op 7 juni jl. Hieronder volgt per UPLG-maatregelpakket een bespreking van de resultaten per toetsing en een overzicht in hoeveel middelen per UPLG-maatregel beschikbaar zijn.

Tabel 1 Financieel overzicht van alle UPLG-maatregelpakketten

UPLG-Maatregelpakket	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-Maatregelpakket 1 Groenblauwe Linten, Scheggen en Boerensloten versie 3 mei 2024	€ 66,4	€ 52,5	€ 12,0	€ 1,9	€ 7,0	€ 59,4
UPLG-Maatregelpakket 2 Veenweiden versie 3 mei 2024	€ 77,9	€ 77,9	-	-	€ 2,6	€ 75,3
UPLG-Maatregelpakket 3 Landbouw Versie 1 april 2024	€ 53,0	€ 34,4	€ 11,5	€ 7,1	€ 8,4	€ 37,5
UPLG-Maatregelpakket 4 Natura 2000-gebieden met Overgangszones Versie 1 april 2024	€ 87,9	€ 75,1	-	€ 12,8	-	€ 75,1
UPLG-Maatregelpakket 5 Heuvelrug & flanken Versie 1 april 2024	€ 13,1 ¹	-	€ 2,2	€ 10,9	-	€ 2,2
UPLG-Maatregelpakket 6 Beekdalen Versie 3 mei 2024	€ 3,3 ²	-	-	€ 3,3	-	-
TOTAAL	€ 301,6	€ 239,9	€ 25,7	€ 36,0	€ 18,0	€ 249,5
<i>Plafond Rijk</i>	-	€ 284,0	€ 30,0	-	-	-
<i>Middelen beschikbaar LNV</i>		<i>Ja, besluit Ministerraad 7 juni 2024</i>	<i>Ja, besluit Ministerraad 7 juni 2024</i>			

¹ Eerder is voor dit maatregelpakket een aangevraagd bedrag van € 12,4 mln. incl. btw gecommuniceerd. Het totaal van € 12,4 mln. incl. btw is een resultaat van een gecorrigeerde raming van het maatregelpakket cf. de spelregels van het Transitiefonds (grondaankoop is niet 100% subsidiabel uit het Transitiefonds maar 85% waarbij het Rijk dit duidt als 'afwaardering'). De gecorrigeerde versie is ingediend bij Rijk. het feit dat de Ministerraad € 0,4 mln. incl. btw meer heeft bevestigd dan eigenlijk subsidiabel is heeft geen effect op het totaal bevestigde bedrag; de maatregelen waar grondaankoop van toepassing vallen onder het 'aandeel ongedekt'.

² In de brief van de Minister 7 juni 2024, wordt voor het zesde UPLG-maatregelpakket een aanvraag van € 3,7 mln. euro incl. btw gehanteerd. Echter, na het indienen van het pakket hebben we ook voor deze raming cf. de spelregels van het Transitiefonds aangepast (grondaankoop is niet 100% subsidiabel uit het Transitiefonds maar 85% waarbij het Rijk dit duidt als 'afwaardering'). Om deze reden komt de nieuwste raming voor dit pakket neer op € 3,3 mln. euro incl. btw.

3. UPLG-maatregelpakket 1, Groenblauwe Linten, Scheggen en Boerensloten

In dit UPLG-maatregelpakket is een viertal gebieden opgenomen die aansluiten bij de groene scheggen en linten in de provincie Utrecht. Dit zijn vier gebieden uit de Groen Groei Mee strategie:

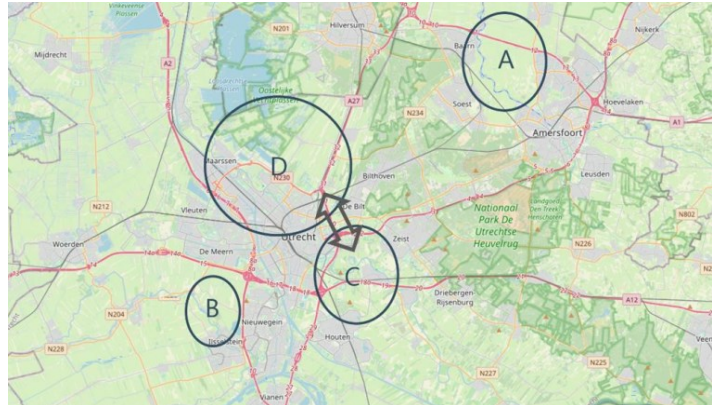
A: Zuidelijke Eemvallei

B: Hollandsche IJssel

C: Kromme Lijn Linielandschap

D: Noorderpark.

En de verbinding tussen gebieden C en D.

Daarnaast bevat dit pakket een provincie brede maatregel voor het ecologisch beheer van boerensloten bestaande uit de ANLb-maatregelen ecologisch slootschonen en botanisch weiderandenbeheer. Dit zorgt voor een sterke uitbreiding van de fijnmazige groenblauwe dooradering van het hele landelijk gebied, ten behoeve van biodiversiteit, ecologische waterkwaliteit (KRW), klimaatadaptatie en -mitigatie. Dit UPLG-maatregelpakket is sterk gericht op de groenblauwe dooradering (GBDA) van de provincie Utrecht met stevige bijdragen aan de natuur-, water- en klimaatdoelen. In de gebieden worden robuuste groenblauwe linten en scheggen ontwikkeld, door het landelijk gebied en tussen stad en land. En de ecologisch beheerde sloten zorgen voor een fijnmazigere groenblauwe dooradering.

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Dit UPLG-maatregelpakket is voor het overgrote deel in het WEcR-1 rapport geapprecieerd. De maatregelen in de WEcR-1 appreciatie zijn positief geapprecieerd. De maatregel "Levendige boerensloten" is geapprecieerd in WEcR-2 en ook positief geapprecieerd.

De toetsing van LNV, zoals vastgesteld in de Ministerraad op 7 juni is als volgt:

"Inhoudelijk positief, met een korting van € 7,0 mln. op het aangevraagde bedrag omdat de maatregelen ecologisch slootschonen en botanisch weidenrandenbeheer een beheercontract voor 4 jaar (2025-2028) behelzen, terwijl de beschikbare middelen voor beheerkosten alléén tot en met het jaar 2026 vergoed kunnen worden."

Tabel 2.1 Financieel overzicht van UPLG-maatregelpakket 1 Groenblauwe Linten, Scheggen en Boerensloten

UPLG-maatregelpakket Versie 3 mei 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-maatregelpakket 1 Groenblauwe Linten, Scheggen en Boerensloten	€ 66,4	€ 52,5	€ 12,0	€ 1,9	-
Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	-	-	€ 7,0 ³	-	-
Vastgestelde bijdrage brief minister 7 juni 2024		€ 52,5	€ 5,0	€ 1,9	€ 59,4

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

Tabel 2.2 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 1 die op basis van de **WEcR-1 appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
Hollandsche IJssel	A4 Overstroombaar natuurbos	€ 3,8
Hollandsche IJssel	A5 Aanleg stroomdalnatuur	€ 0,7
Hollandsche IJssel	A6 Toevoegen beleefbaar bos	€ 5,4
Hollandsche IJssel	A7 Extra waterberging combineren met natuur	€ 0,7
Hollandsche IJssel	B1 Extra kansen Lek-Oudewater voor otterverbindingen en NVO	€ 0,5
Hollandsche IJssel	B2 Maatregelen voor otter: otterpassage	€ 0,2
Kromme Rijn Linielandschap	1 Nieuwe regionale natuurkern Odijk	€ 3,9
Kromme Rijn Linielandschap	2 Ecologische verbindingen, versterking rond Nieuw Wulven	€ 2,4
Kromme Rijn Linielandschap	3 Beleefbare groenblauwe dwarsverbindingen in Laagraven	€ 2,2
Kromme Rijn Linielandschap	4 Groen blauwe verbinding Kromme Rijn en maatregelen voor de otter langs de Kromme Rijn	€ 0,3
Kromme Rijn Linielandschap	5 Groene contourgebieden – bestaand beleid rond Amelisweerd/ Bunnik/ Zeist	€ 1,9
Noorderpark	1) Ecologische en recreatieve verbinding Zuilen - Maarsseveense Plassen - Gagelgebied	€ 10,4
Noorderpark	2) Nat bosgebied met Struweel bij Gagelbos	€ 6,4
Noorderpark	3) Beleefbare groenblauwe dwarsverbindingen in Voorveldse Polder Oost	€ 1,6
Zuidelijke Eemvallei	1) Herstel erfbeplanting en kleine houtige landschapselementen	€ 0,6
Zuidelijke Eemvallei	2) Groenblauwe verbinding langs de Eem	€ 0,5
Zuidelijke Eemvallei	3) Groenblauwe verbinding Malewetering	€ 2,7
Zuidelijke Eemvallei	4) Speelbos Grebbelinie langs de Eem	€ 0,9
Zuidelijke Eemvallei	5) Ecologische verbinding Coelhorst met Stadspark Schothorst	€ 0,6
Zuidelijke Eemvallei	6) Natuurvriendelijke oeverconstructie langs de Praamgracht	€ 6,6
Zuidelijke Eemvallei	7) Maatregelen voor de otter	€ 0,2
	Totaal	€ 52,5

³ Het bedrag van € 7 mln. euro incl. btw is volgt opgebouwd: i) € 2 mln. is gekort omdat we teveel btw hadden aangevraagd vanwege een verkeerde toepassing van de financiële spelregels van het Rijk; ii) de korting van € 5 mln. euro is het gevolg van het besluit van de ministerraad om de beheervergoedingen alléén tot en met 2026 te vergoeden terwijl de beheercontracten twee jaar langer doorlopen (tot en met 2028). In onze aanvraag gingen we uit van de gehele contracttijd van vier jaar.

Tabel 2.3 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 1 die op basis van de **WEcR-2** **appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
Levendige Boerensloten	Botanisch weidenrandenbeheer	€ 6,0
Levendige Boerensloten	Ecologisch slootschonen	€ 6,0
	Subtotaal	€ 12,0
	Korting n.a.v. toetsing LNV	€ 7,0
	Totaal	€ 5,0

Tabel 2.4 Onderbouwing van de maatregelen die door WEcR als negatief geapprecieerd zijn, maar middels de besluit uit de Ministerraad **wél** bevestigd zijn en daarmee gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostensoort	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
Hollandsche IJssel	A4 Overstroombaar natuurbos	Beheer	€ 0,014
Hollandsche IJssel	A5 Aanleg stroomdalnatuur	Beheer	€ 0,002
Hollandsche IJssel	A6 Toevoegen beleefbaar bos	Beheer	€ 0,067
Hollandsche IJssel	A7 Extra waterberging combineren met natuur	Beheer	€ 0,018
Hollandsche IJssel	B1 Extra kansen Lek-Oudewater voor otterverbindingen en NVO	Beheer	€ 0,004
Kromme Rijn Linielandschap	1 Nieuwe regionale natuurkern Odijk	Beheer	€ 0,038
Kromme Rijn Linielandschap	2 Ecologische verbindingen, versterking rond Nieuw Wulven	Beheer	€ 0,009
Noorderpark	1) Ecologische en recreatieve verbinding Zuilen - Maarsseveense Plassen - Gagelgebied	Beheer	€ 0,976
Noorderpark	2) Nat bosgebied met Struweel bij Gagelbos	Beheer	€ 0,124
Noorderpark	3) Beleefbare groenblauwe dwarsverbindingen in Voorveldse Polder Oost	Beheer	€ 0,382
Zuidelijke Eemvallei	1) Herstel erfbeplanting en kleine houtige landschapselementen	Beheer	€ 0,224
Zuidelijke Eemvallei	2) Groenblauwe verbinding langs de Eem	Beheer	€ 0,006
Zuidelijke Eemvallei	3) Groenblauwe verbinding Malewetering	Beheer	€ 0,015
Zuidelijke Eemvallei	4) Speelbos Grebbelinie langs de Eem	Beheer	€ 0,048
Zuidelijke Eemvallei	5) Ecologische verbinding Coelhorst met Stadspark Schothorst	Beheer	€ 0,015
	Totaal		€ 1,9

4. UPLG-Maatregelpakket 2, Veenweiden

Het UPLG-maatregelpakket Veenweiden is een gebied specifiek pakket en bevat maatregelen voor de veenweiden in de Eemvallei en in West-Utrecht. Het is van toepassing in zes van de in totaal negen deelgebieden. In de veenweiden komen veel van de UPLG-doelen samen. Dit maatregelpakket bevat maatregelen die integraal kunnen worden ingezet. Het pakket omvat maatregelen om de veenoxidatie en bodemdaling te beperken in de veenweiden van Utrecht. Deze maatregelen komen voort uit de Regionale Veenweiden Strategie (RVS). Aanvullend heeft dit pakket ook maatregelen opgenomen ten behoeve van de waterkwaliteit, door middel van de aanleg en het beheer van natuurvriendelijke oevers (blauwe dooradering). Tot slot zijn er middelen aangevraagd voor het uitbreiden en het omzetten van licht beheer naar zwaar weidevogelbeheer en het realiseren van kruidenrijke graslanden.

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Dit UPLG-maatregelpakket is in het geheel in WEcR-1 positief geapprecieerd.

De toetsing van LNV, zoals vastgesteld in de ministerraad op 7 juni is als volgt:

“Inhoudelijk positief, met een korting van € 2,6 mln. Op het aangevraagde bedrag, omdat de maatregelen transitiebudget zwaar beheer en uitbreiding zwaar beheer beheercontracten voor 4 jaar (2025-2028) behelzen terwijl de beschikbare middelen voor beheerkosten alleen tot en met het jaar 2026 vergoed worden.”

Tabel 3.1 Financieel overzicht van UPLG-maatregelpakket 2 Veenweiden

UPLG-Maatregelpakket Versie 3 mei 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedeekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-maatregelpakket 2 Veenweiden	€ 77,9	€ 77,9	-	-	-
Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	-	€ 2,6 ⁴	-	-	-
Vastgestelde bijdrage brief minister 7 juni 2024	-	€ 75,3	-	-	€75,3

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

⁴ De korting van € 2,6 mln. euro incl. btw is halvering van het aangevraagde bedrag voor deze ANLb-maatregelen. Er is aangevraagd voor een looptijd van 2025 tot en met 2028 (de gehele contractperiode), terwijl alléén tot en met 2026 subsidiabel is in deze aanvraagronde uit het Transitiefonds. Zie ook de voetnoot hierover bij maatregelpakket 1 waar met dezelfde redenen €5 miljoen is gekort. Opgeteld hebben we dus te maken met een korting van €7,6 miljoen doordat het rijk slechts twee van de vier contractjaren wil vergoeden.

Tabel 3.2 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 2 die op basis van de **WEcR-1** **appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden uit het Transitiefonds:

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
1. Gebiedsprocessen / maatregelen	1a. Integrale gebieds-/polderprocessen	€ 6,8
1. Gebiedsprocessen / maatregelen	1b. Verhoging van (zomer)grondwaterstanden	€ 16,5
1. Gebiedsprocessen / maatregelen	1c. Aanleg natuurvriendelijke oevers	€ 8,6
1. Gebiedsprocessen / maatregelen	1d. Aanleg /optimaliseren van kruidenrijk grasland en verhogen bodemkwaliteit	€ 1,5
2. Aankoop en Afwaardering	2a. Afwaardering verhoging (grond)waterstand	€ 20,7
2. Aankoop en Afwaardering	2b. Afwaardering vogelgrasland (VHR-natuur)	€ 3,8
2. Aankoop en Afwaardering	2c. Afwaardering grond weidevogelgebieden (VHR-agrarische natuur)	€ 8,8
2. Aankoop en Afwaardering	2d. Transitiebudget zwaar beheer weidevogels	€ 3,3
2. Aankoop en Afwaardering	2e. Transitiebudget uitbreiding zwaar beheer	€ 1,8
3. Aanpassen Watersysteem	3a. Verwijderen en vervangen bruggen veenweidengebied	€ 2,8
3. Aanpassen Watersysteem	3b. Watermaatregelen UPLG Pilot Parel Spengen	€ 0,1
4. Kennis en Innovatie	4a. Ruimtelijke verkenning watervraag	€ 0,1
4. Kennis en Innovatie	4b. Kreeftenpilots	€ 2,6
4. Kennis en Innovatie	4c. Onderzoek ijzerzandfilters en waterkwaliteit	€ 0,5
	Subtotaal	€ 77,9
	Korting cf. besluit Ministerraad	€ 2,6
	Totaal	€ 75,3

5. UPLG-maatregelpakket 3, Landbouw

Het UPLG-maatregelpakket Landbouw is een provincie breed pakket. Het pakket is samengesteld om op korte termijn resultaat te boeken op de UPLG-doelen. Hiermee kunnen agrariërs snel aan de slag om hun bedrijfsvoering te verduurzamen en een aantal belangrijke emissies reduceren; ammoniak, nutriënten uit- en afspoeling en broeikasgassen. Verder draagt dit bij aan het behalen van de doelen voor natuur. De basis van dit pakket vormt 'doelsturing' en het stimuleren van duurzaam ondernemerschap. Om deze verduurzaming mogelijk te maken gaat dit UPLG-maatregelpakket Landbouw uit van een integraal pakket aan activiteiten, bestaande uit:

- Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL)
- Voer- en managementmaatregelen
- Advies op maat; Duurzaam Bedrijfsplan
- Een-loketfunctie agrarische ondernemers

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Dit pakket is zowel geapprecieerd in WEcR-1 als in WEcR-2. De maatregelen "UMDL" en "Voer- en managementmaatregelen" zijn WEcR-1 positief geapprecieerd. De maatregel "Pilots" is in WEcR-2 positief geapprecieerd, en "Advies op Maat" en "1-loket" zijn in WEcR-2 negatief geapprecieerd. De maatregelen "Agroforestry" en "Vezelteelt" zijn ná de WEcR appreciatie ingediend, en daardoor niet getoetst door LNV.

De toetsing van LNV, zoals vastgesteld in de ministerraad op 7 juni is als volgt:

"Inhoudelijk positief, met uitzondering van maatregel 2, onderdeel III "Pilot Utrechtse Waarden" (€ 1,7 mln.) en een korting van € 6,7 mln. op de maatregel 3.1 Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw (UMDL), vanwege de rijksbrede lijn voor alle KPI-voorstellen en vanwege de financiële uitgangspunten dat financiering alleen tot en met 2026 mogelijk is.

Tabel 4.1 Financieel overzicht van UPLG-maatregelpakket 3 Landbouw

UPLG-maatregelpakket Versie 1 april 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-Maatregelpakket 3 Landbouw	€ 53,0	€ 34,4	€ 11,5	€ 7,1	
Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	-	€ 6,7	€ 1,7	-	
Vastgestelde bijdrage brief minister 7 juni 2024	-	€ 27,7	€ 9,8	-	€ 37,5

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

Tabel 4.2 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 3 Landbouw die op basis van de **WEcR-1 appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
UMDL Fruitteelt	beloningen en kennisoverdracht	€ 0,7
UMDL melkveehouderij	beloningen en kennisoverdracht	€ 12,3
Voer- en Managementmaatregelen	één op één advies/coaching	€ 0,9
Voer- en Managementmaatregelen	Informerer routekaart en menukaart	€ 0,3
Voer- en Managementmaatregelen	investeringen	€ 17,7
Voer- en Managementmaatregelen	netwerk natuurinclusieve landbouw	€ 0,5
Voer- en Managementmaatregelen	studiegroepen	€ 0,7
Voer- en Managementmaatregelen	voorbeeldbedrijven	€ 1,4
	Subtotaal	€ 34,4
	Korting cf. besluit Ministerraad	€ 6,7
	Totaal	€ 27,7

Tabel 4.3 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 3 Landbouw die op basis van de **WEcR-2 appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden zijn uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
Pilots	Boeren met Perspectief	€ 4,0
Pilots	Fieldlab Foodvalley	€ 5,7
Pilots	Pilot Utrechtse Waarden	€ 1,7
	Subtotaal	€ 11,5
	Korting cf. besluit Ministerraad	€ 1,7
	Totaal	€ 9,8

Tabel 4.4 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 3 Landbouw die **niet** uit het Transitiefonds gefinancierd kunnen worden

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
1-loket	Landbouwportaal	€ 0,2
1-loket	Relatiebeheerders	€ 1,5
Advies op Maat	duurzame bedrijfsplannen	€ 3,8
Agroforestry	Netwerk en begeleiding	€ 0,7
Vezelteelt	Hectarepremie	€ 0,9
Totaal		€ 7,1

De maatregelen “1-loket” en “Advies op Maat: duurzame bedrijfsplannen” zijn niet financieerbaar uit het transitiefonds omdat deze maatregelen negatief zijn geapprecieerd in WEcR-2. Voor deze twee onderdelen is na indiening vorig jaar van het UPLG-maatregelpakket vanuit de coalitiemiddelen financiering beschikbaar gekomen als onderdeel van ‘Transitie Landelijk gebied’, het integrale pakket zoals dat hierboven genoemd wordt kan daarmee toch worden uitgevoerd.

De maatregelen “Agroforestry” en “Vezelteelt” zijn ná de appreciatie door WEcR ingediend (worden daarom ook niet getoetst door LNV), en kunnen daarom niet gefinancierd worden uit het transitiefonds.

6. UPLG-maatregelpakket 4, Natura 2000-gebieden met overgangsgebieden

Het vierde UPLG-maatregelpakket is een gebied-specifiek pakket voor vijf van de negen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden: Zouweboezem; Uiterwaarden Lek; Binnenveld; Kolland, & Overlangbroek; Noorderpark, Utrechtse onderdeel van Oostelijke Vechtplassen. Daarnaast bevat het ook een maatregel die zich richt op bronmaatregelen om de stikstofdepositie te verlagen in alle Natura 2000-gebieden. Naast dit maatregelenpakket zijn ook financiën aangevraagd bij het Rijk via het Programma Natuur fase 2 voor alle negen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

De basis van dit UPLG-maatregelpakket zijn de natuurdoelanalyses van 2022 en 2023 waarop de Ecologische Autoriteit advies heeft uitgebracht voor aanvullende maatregelen ten bate van de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten en habitats. Uit de natuurdoelanalyses bleek dat veel natuurdoelen zijn verslechterd ten opzichte van het referentiemoment. Voorbeelden van maatregelen die door de Ecologische autoriteit worden genoemd zijn anders inrichten of uitbreiden van habitat door het verbinden van een Natura 2000-gebied met een nabij gelegen natuurgebied of bos en hydrologisch onderzoek met bijbehorende maatregelen. De maatregelen binnen dit maatregelenpakket gaan om maatregelen die voornamelijk buiten de begrenzings van de Natura 2000-gebieden uitgevoerd gaan worden en die binnen het tijdbestek van de financiering kunnen worden uitgevoerd. Samengevat richten de maatregelen in dit pakket zich op i) Functieverandering en inrichting, ii) Hydrologie en iii) Bronmaatregelen stikstof buiten de grenzen van de Natura 2000-gebieden (overgangsgebieden).

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Dit UPLG-maatregelpakket is positief geapprecieerd in het WEcR-1 rapport, met uitzondering van maatregel F) Stikstofbronmaatregelen, omdat deze is ingediend ná de WEcR appreciatie. Hierdoor is deze maatregel ook niet getoetst door LNV.

De toetsing van LNV, waarbij maatregel F niet is getoetst, zoals vastgesteld in de ministerraad op 7 juni is als volgt: “Geheel positief.”

UPLG-Maatregelpakket Versie 1 april 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-maatregelpakket 4 Natura 2000-gebieden met Overgangszones	€ 87,9	€ 75,1	-	€ 12,8	-
Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	-	-	-	-	-
Vastgestelde bijdrage brief minister 7 juni 2024	-	€ 75,1	-	-	€75,1

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

Tabel 5.2 Onderbouwing van maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 4 Natura 2000-gebieden met overgangszones die op basis van de **WEcR-1 appreciatie en LNV-toetsing** gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
A) Zouweboezem	1) Functieverandering en inrichting - Aanleg botanische verbinding	€ 0,99
A) Zouweboezem	2) Functieverandering en inrichting - Connectiviteit vergroten door aanbrengen vispassages	€ 0,02
A) Zouweboezem	3) Functieverandering en inrichting - Realiseren robuuste verbinding tussen de populaties in de Zouweboezem en de Achthovense Uiterwaarden en Tienhoven	€ 0,08
A) Zouweboezem	4) Functieverandering en inrichting - Realiseren robuuste verbinding tussen de populaties in de Zouweboezem en de omliggende polders, o.a. Polder Lakerveld	€ 0,04
B) Uiterwaarden Lek	1) Functieverandering en Inrichting - Zoekgebied kwalificerend habitat naar buiten huidige Natura 2000-begrenzing verleggen	€ 0,94
B) Uiterwaarden Lek	2) Functieverandering en Inrichting - Koppeling met dijkversterkingsprojecten	€ 0,07
C) Binnenveld	1) Functieverandering en inrichting - Uitbreiden leefgebied voor ondiep water en geïnundeerde graslanden	€ 1,53
C) Binnenveld	2) Functieverandering en inrichting - Natuurinrichting Goede Troost, Fortuinzicht	€ 9,41
C) Binnenveld	3) Functieverandering en inrichting - Hydrologische bufferzones creëren in de inzijsgebieden	€ 4,20
D) Kolland, Oud Kolland & Overlangbroek	1) Functieverandering en inrichting - Verbind de Natura2000-deelgebieden en omliggende bospercelen	€ 15,39
D) Kolland, Oud Kolland & Overlangbroek	2) Hydrologie - Regenwater bovenstrooms langer vasthouden en infiltreren	€ 0,59
D) Kolland, Oud Kolland & Overlangbroek	3) Hydrologie - Ecohydrologische modelstudie	€ 1,77
D) Kolland, Oud Kolland & Overlangbroek	4) Hydrologie - Gebiedsproces tussen Leersum en Wijk bij Duurstede	€ 0,30
E) Noorderpark onderdeel van Oostelijke Vechtplassen	1) Functieverandering en inrichting - Functieverandering voor uitvoeren concrete hydrologische maatregelen	€ 22,45
E) Noorderpark onderdeel van Oostelijke Vechtplassen	2) Functieverandering en inrichting - Aanvullend broedhabitat voor de Woudaap	€ 15,99
E) Noorderpark onderdeel van Oostelijke Vechtplassen	3) Functieverandering en inrichting - Uitbreiding van foerageergebied van purperreiger	€ 1,31
Totaal		€ 75,1

Tabel 5.3 Onderbouwing van de maatregelen uit UPLG-maatregelpakket 4 Natura 2000-gebieden met overgangszones die **niet** uit het Transitiefonds gefinancierd kunnen worden:

Submaatregelpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
F) Alle Natura 2000-gebieden	Aanvullende bronmaatregelen nodig zijn om de stikstofdepositie voldoende laag te krijgen.	€ 12,8
Totaal		€ 12,8

Maatregel F komt niet in aanmerking voor middelen uit het Transitiefonds omdat deze maatregel is ingediend ná de appreciatie door WEcR. Deze maatregel is daarom ook niet getoetst door LNV en wordt daarom niet gefinancierd worden uit het transitiefonds.

7. UPLG-maatregelpakket 5, Heuvelrug & flanken

Het UPLG-maatregelpakket Heuvelrug & flanken is een gebied specifiek pakket. De basis voor dit UPLG-maatregelpakket is beschreven in het Ambitiedocument Blauwe Agenda (door GS vastgesteld juli 2022). Een deel van de maatregelen uit deze agenda is in dit UPLG-maatregelpakket opgenomen. Het doel van de Blauwe Agenda is om het watersysteem van de Utrechtse Heuvelrug meer robuust te maken om alle functies beter te kunnen laten profiteren van de grote zoetwatervoorraad, en om de effecten van klimaatverandering zoveel mogelijk op te kunnen vangen. Door meer water te infiltreren en vast te houden wordt de beschikbaarheid van water voor alle functies vergroot en de gevolgen van wateroverlast beperkt. Op de lage flanken wordt toegewerkt naar een robuuster en toekomstbestendig watersysteem door hydrologische ontvlechting. Dat wil zeggen dat het landgebruik zodanig aangepast wordt dat grotere eenheden met eenzelfde peil ontstaan, zodat voor zowel landbouw als natuur een robuuster watersysteem ontstaat en de natuur beter van water van de juiste kwaliteit kan worden voorzien.

In samenhang hiermee worden pilots opgestart om te verkennen hoe een robuuster water- en bodemsysteem op een goede manier kan samengaan met en perspectief kan bieden voor het landbouwkundig gebruik. Ook wordt er ruimte gemaakt voor groenblauwe dooradering om de potentie van het kwelwater voor biodiversiteit beter te benutten en de doelen 'overig water' dichterbij te brengen. Daarnaast ontstaat hierdoor een leef-, foerageer- en broedgebied voor vele VHR-doelsoorten. Samen leidt dit tot een groenblauw dooraderd gebied met vochtige (broek)bossen, schone sloten, waardevolle landschapselementen en een watersysteem waarbij de Utrechtse Heuvelrug weer functioneert als een spons. Naast het herstel van het bodem en watersysteem wordt in dit pakket ook ingezet op revitalisering van het bestaande bos op de Heuvelrug. Op de flanken en aan de voet van de Heuvelrug wordt ingezet op de aanleg van nieuw bos buiten het Natuurnetwerk. Dit om de biodiversiteit in het landelijk gebied te vergroten en bij te dragen aan de klimaatdoelen.

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Het vijfde UPLG-maatregelpakket is door WEcR geapprecieerd in het WEcR-2 rapport. Uitsluitend de maatregelen "5.1a Pilots Blauwe Ader", "5.1b Vasthouden water in hoge flanken in spengen, beken en andere watergangen", "5.1c Maatwerk weerbaar maken landgoederen tegen klimaatverandering" en "5.1d Pilots toekomstig landgebruik bij verbeterd hydrologisch systeem", zijn daarin positief geapprecieerd. De overige maatregelen uit dit pakket zijn negatief geapprecieerd, of ná de appreciatie ingediend en worden daarom niet door LNV getoetst.

De toetsing van LNV, waarbij alléén maatregelen 5.1a, 5.1b, 5.1c en 5.1d zijn getoetst, zoals vastgesteld in de ministerraad op 7 juni is als volgt: "Geheel positief."

Tabel 6.1 Financieel overzicht van UPLG-Maatregelpakket 5 Heuvelrug & flanken

UPLG-maatregelpakket Versie 1 april 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedeekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-maatregelpakket 5 Heuvelrug & flanken	€ 13,1	-	€ 2,2	€ 10,9	-
Korting cf. besluit Ministerraad incl. btw (in mln. Euro)	-	-	-	-	-
Vastgestelde bijdrage brief minister 7 juni 2024	-	-	€ 2,2	-	€ 2,2

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

Tabel 6.2 Onderbouwing van maatregelen die op basis van de WEcR-2 appreciatie en LNV-toetsing gefinancierd worden uit het Transitiefonds

Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
5.1a Pilots Blauwe Ader	€ 0,3
5.1b Vasthouden water in hoge flanken in spengen, beken en andere watergangen	€ 0,8
5.1c Maatwerk weerbaar maken landgoederen tegen klimaatverandering	€ 0,3
5.2b Pilots toekomstig landgebruik bij verbeterd hydrologisch systeem	€ 0,8
Totaal	€ 2,2

Tabel 6.3 Onderbouwing van maatregelen die **niet** uit het Transitiefonds gefinancierd kunnen worden

Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
5.1d Afkoppelen en infiltreren stedelijk hemelwater landelijke woonkernen	€ 1,9
5.2a Gebiedsproces langbroekerwetering	€ 0,3
5.2c Weerbaarheid agrariërs vergroten voor extreem weer	€ 0,3
5.2d Hydrologisch onderzoek NNN en landbouw Kromme Rijnstreek	€ 0,1
5.3a Blauwe dooradering met natuurvriendelijke oevers	€ 1,9
5.3b Groene dooradering met landschapselementen	€ 1,7
5.4a Revitalisering bestaand bossen Utrechtse Heuvelrug	€ 2,8
5.4b Realisatie bos buiten NNN	€ 1,1
5.4c Aanleg voedselbossen	€ 0,2
5.4d Bodemkwaliteitsmeetnet	€ 0,6
Totaal	€ 10,9

Deze maatregelen kunnen niet uit het Transitiefonds gefinancierd worden omdat ze negatief zijn geapprecieerd door WEcR of omdat ze zijn toegevoegd ná de WEcR appreciatie.

8. UPLG-maatregelpakket 6, Beekdalen

Het Maatregelenpakket Beekdalen betreft 7 laaglandbeken in de Gelderse vallei. Het is een gebied specifiek maatregelpakket en richt zich enerzijds op de beken zelf (de waterlopen), anderzijds op de beekdalen (de waterlopen met tevens de naastliggende gronden binnen het stroomgebied).

Provincie Utrecht en Waterschap Vallei en Veluwe hebben de ambitie om alle 7 beken over de gehele lengte een zo natuurlijke mogelijke inrichting te geven, die voldoet aan de doelen van de Kaderrichtlijn water, Natuurnetwerk Nederland en klimaatbestendig is. In het 1^e uitvoeringsprogramma tot 2019 is al 60% heringericht. Het maatregelenpakket voorziet in de natuurlijke inrichting van de overige 40%. Voor de herinrichting zijn strokengrond langs de beek nodig van 15-40 meter, waarvoor kavelruil als instrument wordt ingezet. De natuurkwaliteit van de beken wordt mede bepaald door de waterkwaliteit en kwantiteit. Om die te verbeteren zijn maatregelen nodig in het hele beekdalsysteem in het uitgebreide stelsel van sloten en greppels. Er is voorzien in een voorlichtingscampagne richting grondeigenaren met maatwerk om de nutriëntenbelasting in het beekwater te verminderen en de wateraanvoer richting de beken een natuurlijker verloop te geven.

Resultaten appreciatie WEcR en toetsing LNV

Het zesde UPLG-maatregelenpakket is door WEcR is in zijn geheel negatief geapprecieerd in het WEcR-1 rapport. Om deze reden is dit UPLG-maatregelenpakket niet door LNV getoetst, en komt het niet in aanmerking voor middelen uit het Transitiefonds.

Tabel 7.1 Financieel overzicht van UPLG-maatregelenpakket 6 Beekdal en Beekdalen

UPLG-maatregelenpakket Versie 1 april 2024	Totale aanvraag 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-1 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Financierbaar WEcR-2 positief 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Aandeel ongedekt 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)	Totaal bevestigd cf. besluit ministerraad incl. btw (in mln. euro)
UPLG-maatregelenpakket 6 Beekherstel en beekdalen	€ 3,3	-	-	€ 3,3	-

Hieronder volgt een onderbouwing van de bovenstaande bedragen inclusief een uitsplitsing van de geraamde kosten per maatregel.

Tabel 7.2 Onderbouwing van maatregelen die **niet** uit het Transitiefonds gefinancierd kunnen worden

Submaatregelenpakket	Maatregel	Kostenraming 2024-2026 incl. btw (in mln. euro)
Natuurbeekherstel	Barneveldse beek	€ 0,03
Natuurbeekherstel	Diverse toevoerbeken	€ 0,42
Natuurbeekherstel	Heiligenbergerbeek	€ 0,97
Natuurbeekherstel	Lunterse beek	€ 0,36
Natuurbeekherstel	Modderbeek	€ 0,06
Natuurbeekherstel	Moorsterbeek	€ 0,76
Beekdalmaatregel	Inhuur kavelruilcoördinator en afwaardering stroken grond langs de beken	€ 0,48
Beekdalmaatregel	Natuurlijke debieten in waterlichamen beken	€ 0,11
Beekdalmaatregel	Waterkwaliteitsverbetering in waterlichamen beken	€ 0,16
Totaal		€3,3

Deze maatregelen kunnen niet uit het Transitiefonds gefinancierd worden omdat ze door WEcR negatief zijn geapprecieerd in het WEcR-1 rapport. De sterke verbetering die heeft plaats gevonden in de versie die op 26 maart 2024 opnieuw is ingediend heeft geen resultaat gehad. In het toetsingsproces van april-mei 2024 is helaas niet opnieuw naar dit maatregelenpakket gekeken.